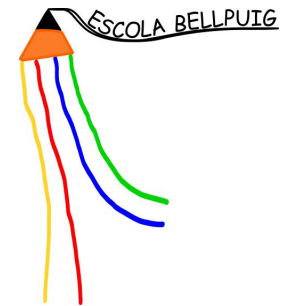
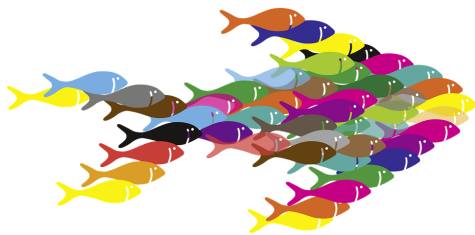

PROJECTE D'APRENTATGE COOPERATIU

ESCOLA BELLPUIG

Sant Julià de Vilatorça 28 d'octubre de 2020

1. CONTEXTUALITZACIÓ	3
2. JUSTIFICACIÓ	4
3. LA FORMACIÓ	4
4. ELS 3 ÀMBITS D'INTERVENCIÓ	7
5. ÀMBIT A: COHESIÓ DE GRUP: DINÀMIQUES	8
5.1. PLA DE GENERALITZACIÓ DE LES DINÀMIQUES	12
6. ÀMBIT B: EL TREBALL EN EQUIP COM A RECURS. LES ESTRUCTURES.	14
6.1. LES ESTRUCTURES SIMPLS	14
6.2. LES ESTRUCTURES COMPLEXES	16
6.3 PLA DE GENERALITZACIÓ DE LES ESTRUCTURES. (Annex 1: cartells estructures)	17
6.4. ADAPTACIONS DE LES ESTRUCTURES ALS ALUMNES AMB BARRERES	19
7. ÀMBIT C: EL TREBALL EN EQUIP COM A CONTINGUT	21
7.1 ACORDS D'ESCOLA	21
7.2 AVALUACIÓ	21
7.2.1. QUADERN D'EQUIP	22
7.2.2. INFORMES.	23
8. REGISTRE DE DINÀMIQUES I ESTRUCTURES	23
9. L'APRENTATGE COOPERATIU ONLINE	24
10. LA COMISSIÓ D'APRENTATGE COOPERATIU	28
11. QUÈ HI HA D'HAVER A L'AULA	28
12. FORMACIÓ I DIVULGACIÓ DE L'APRENTATGE COOPERATIU :	29

1. CONTEXTUALITZACIÓ

L'Escola Bellpuig és una escola pública situada al municipi de Sant Julià de Vilatorca (Osona, Barcelona), amb una població de 3096 habitants.

L'Escola Bellpuig és una escola pública amb uns 135 anys d'història. Antigament era coneguda com a Escola Tomàs Albert i fa uns anys es va decidir canviar-li el nom. El 2008, degut a l'increment de matrícules l'escola es va desvincular de la ZER els Munts, de la qual formava part, per esdevenir centre d'una línia. Aquest mateix any es va estrenar l'edifici actual on a dia d'avui hi ha l'escola formada per 180 alumnes, 14 mestres i una vetlladora.

Pel què fa a les famílies, un 90% són catalanoparlants, un 2% tenen com a llengua materna el castellà i un 8% altres llengües. Gairebé totes les famílies tenen estudis primaris i una gran majoria compten amb estudis secundaris i universitaris. El nombre d'alumnes nous és molt baix, val a dir que dins del centre hi ha 3 alumnes amb dictamen per discapacitat i 7 per risc social.

La gran majoria de famílies són residents a Sant Julià de Vilatorca, però un 9% dels alumnes procedeixen de poblacions veïnes.

2. JUSTIFICACIÓ

L'equip directiu es va plantejar que seria favorable que l'escola introduir canvis a la metodologia de treball, trencant amb la idea tradicional de l'ensenyament aprenentatge on el mestre explica i els nens escolten. Després de valorar diferents metodologies es va optar per l'aprenentatge cooperatiu ja que promou la participació de tots els alumnes amb un progrés tant individual com d'equip.

A més a més, l'aprenentatge cooperatiu fomenta les relacions interpersonals dels alumnes de l'aula i promou a que tots els alumnes puguin rebre més atenció dins el grup classe per part del mestre i per part dels seus companys.

Així doncs, l'escola tenia la necessitat de millorar:

- La metodologia de treball (passar d'una aprenentatge individual i competitiu a un aprenentatge cooperatiu)
- La cohesió del claustre
- L'atenció a la diversitat
- L'autoestima, l'autonomia i la responsabilitat dels alumnes
- L'aprenentatge per tal de que aprenguin d'ells mateixos i dels companys
- La relació entre companys
- La funció del mestre a l'hora d'intervenir i ensenyar.

3. LA FORMACIÓ

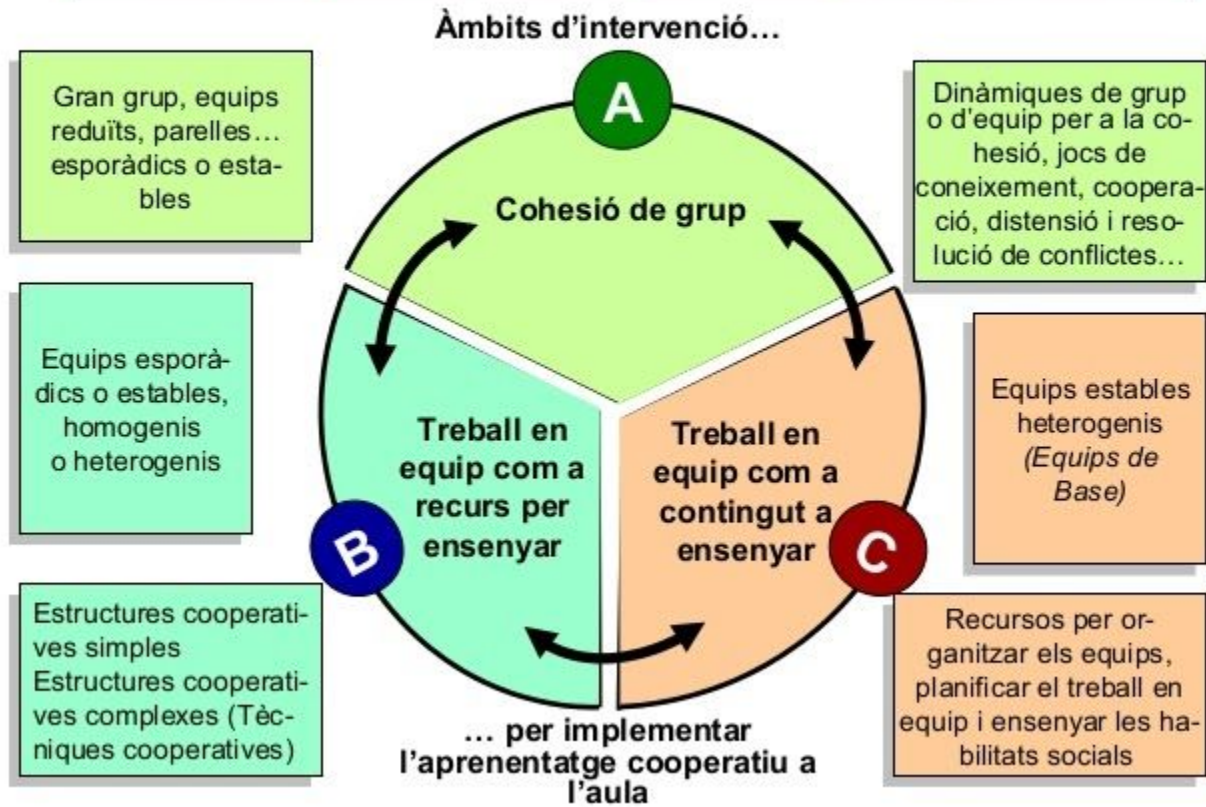
El procés de formació al centre, doncs, es va iniciar durant el curs 2010-2011 cercant donar resposta a aquestes necessitats. I durant aquests anys s'ha anat consolidant i ampliant amb el claustre.

ANY	PROCÉS
2011-2012	<ul style="list-style-type: none"> • Primer any de formació
2012-2013	<ul style="list-style-type: none"> • Segon any de formació
2013-2014	<ul style="list-style-type: none"> • Tercer any de formació • Creació de la comissió d'aprenentatge cooperatiu

	<ul style="list-style-type: none"> ● Participació II Jornades d'aprenentatge cooperatiu a Mataró
2014-2015	<ul style="list-style-type: none"> ● S'inicien activitats per donar a conèixer el treball cooperatiu a les famílies en les reunions d'inici de curs. ● Es fan visibles a les aules les estructures d'aprenentatge cooperatiu ● Participació al Simposium de Vigo
2015-2016	<ul style="list-style-type: none"> ● Participació a les jornades de Sils.
2016-2017	<ul style="list-style-type: none"> ● Enquesta sobre l'aprenentatge cooperatiu a tota la comunitat educativa. ● Xerrada a les famílies sobre aprenentatge cooperatiu, a càrrec de pares i mestres de l'escola. ● Participació al Simposium de Vigo
2017-2018	<ul style="list-style-type: none"> ● Iniciem seguiment amb la Mercè Joan, inclusió d'alumnes amb barreres en el treball cooperatiu ● Xerrada al claustre sobre aprenentatge cooperatiu ● Participació a les Jornades de Sant Esteve de Palautordera
2018-2019	<ul style="list-style-type: none"> ● Entrem a formar part de la Xarxa Khelidon. ● Segon any de seguiment amb la Mercè Joan inclusió d'alumnes amb barreres en el treball cooperatiu ● Assessorament de la Teresa Segués, amb l'aplicació d'estructures complexes. ● Visita Congrés ETAM ● Visita d'una escola de Terrassa ● Participació al Simposium de Saragossa
2019-2020	<ul style="list-style-type: none"> ● Participació a la Xarxa Khelidon. ● Participació al grup de treball d'alumnes amb barreres: visita a l'escola Pia d'Olot i La Llàntia de Mataró. ● Revisió del Projecte d'Aprenentatges cooperatiu d'escola.
2020-2021	<ul style="list-style-type: none"> ● Elaboració i Aprovació del "Projecte cooperatiu d'escola"

4. ELS 3 ÀMBITS D'INTERVENCIÓ

1. La implantació de l'aprenentatge cooperatiu

5. ÀMBIT A: COHESIÓ DE GRUP: DINÀMIQUES

Per tal d'establir el treball cooperatiu a l'aula, hem de partir d'un ambient de treball on es donin tres circumstàncies: que la interacció docent-alumne sigui correcta, que la interacció entre iguals també i que hi hagi disponibilitat de l'alumnat cap a les tasques que se li ofereixen.

L'objectiu és aconseguir que, a poc a poc, els alumnes d'una classe es conscienciïn com a grup i es converteix cada vegada més en una petita comunitat d'aprenentatge.

No es pot deixar mai de banda la cohesió del grup ja que cal vetllar perquè hi hagi sempre un clima adient de treball.

DINÀMICA	OBJECTIU	INSTRUCCIONS
La pilota (coneixença i cohesió)	Aprendre el nom dels companys/presentació	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seuen en rotllana i un nen al mig amb una pilota. 2. El nen/a del mig diu el seu nom (es pot afegir algun element més de presentació) i passa la pilota a un company/a que passa a seure al mig. 3. Així successivament fins que tothom estigui al mig.
Les pàgines grogues	-Donar a conèixer una habilitat. -Utilitzar les habilitats dels companys/es per cobrir les mancances personals.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cada alumne/a pensa una habilitat pròpia que pugui ser d'ajuda al grup. 2. La diu davant del grup i la deixa escrita/dibuixada en un foli groc. 3. Agrupem els folis grocs en format de llibre de consulta per l'aula.
El grup nominal	Per prendre decisions consensuades.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mestre o alumne explica l'objectiu o tema a tractar. 2. Durant 5 minuts individualment s'escriuen propostes o suggerències. 3. Un a un expressa una de les idees escrites i es fan tantes voltes com sigui necessari sense que es repeteixin. 4. Es fan aclariments si s'escau.

		<ol style="list-style-type: none"> 5. Cadascú (o per equips) jerarquitzza les idees de més a menys important. 6. S'anoten les puntuacions i es comenta el resultat.
L'entrevista (coneixença i cohesió)	Conèixer als companys/es	<ol style="list-style-type: none"> 1. la classe queda repartida en parelles. 2. S'entrevisten mútuament a partir d'un qüestionari habilitats, aptituds i defectes que s'ha pogut consensuar prèviament. 3. Cada alumne resumeix les característiques del seu company/a per consensuar una frase de presentació. 4. Cadascú presenta el seu company/a públicament amb la frase consensuada.
L'acordió	<ul style="list-style-type: none"> -Reconèixer aspectes positius dels companys. -Enfortir l'autoestima de tots els membres del grup. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Es dona un full a cada nen/a i hi posa el seu nom a l'encapçalament i fa un doblec. 2. Es passa al company del costat que hi escriu un aspecte positiu i torna a doblegar el paper. I així successivament fins que hi escriuen tots els companys/es de classe. 3. Quan el full arriba al propietari, aquest/a llegeix en veu alta tot el que han dit.
La teranyina	<ul style="list-style-type: none"> -Reconèixer aspectes positius dels companys. -valorar la importància del treball en equip. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ens posem en cercle. 2. Comença un nen/a de la classe que té un cabdell de llana i el llença a un company/a al que li ha de dir un aspecte positiu (condició: que sigui un nen/a amb el que no juguis gaire) 3. El nen/a que rep el cabdell el llença a un altre i així successivament. 4. Ningú deixa anar el seu tros de llana de manera que al final queda una teranyina on cal destacar que tots som importants per sostenir-la.
La maleta/la caixa (coneixença i cohesió)	Conèixer als companys/es	<ol style="list-style-type: none"> 1. el/la mestre/a porta dins una caixa un objecte o més que són significatius per a ell/a i explica perquè. 2. Proposa als alumnes que portin en una caixa amb algun

		<p>objecte significatiu per a ells.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Els alumnes (es pot fer en diferents sessions) presenten davant la classe els seus objectes.
Presentem a un company/a	<p>Conèixer millor als companys de l'equip cooperatiu.</p> <p>Es pot realitzar la dinàmica com a activitat inicial d'uns equips cooperatius.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Els membres de l'equip cooperatiu s'expliquen per parelles o bé un a un escoltant-se, les coses que més els agrada fer i les coses que detesten (es poden adaptar les preguntes segons interressi). 2. Els alumnes es fan un petit guió sobre el company/a que han de presentar. 3. Assagen el grup. 4. Fan la presentació davant la resta de classe. (Es poden gravar les intervencions i servir com a activitat de llengua catalana o castellana avaluable amb una rúbrica...)
El blanc i la diana (coneixença i cohesió)	<p>Conèixer als companys/es i a un/a mateix/a.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Es dibuixen cercles concèntrics en una cartolina. tants com aspectes es vulguin treballar. El cercle es divideix en tantes parts com membres té l'equip. 2. A cada part cadascú escriu el seu nom i els aspectes que es volen treballar: aficions, manies... 3. Observen aspectes en comú i cerquen un nom per l'equip.
Món de colors (coneixença i cohesió)	<p>Per treballar la diversitat i el respecte cap als altres.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cada alumne se li col·loca un gomet al front sense que ell vegi el color que l'hi ha tocat. 2. A un dels alumnes se li col·loca un gomet de color diferent a tots els altres. 3. Se'ls demana que obrin els ulls i que sense poder dir res, tenen 2 minuts per agrupar-se amb aquells que tenen el color igual que ells. 4. Es parla de què ha passat, com ho han fet, com s'han sentit,... 5.

<p>Trencaclosques amb endevinalles, versos o dites. (coneixença i cohesió)</p>	<p>Per donar a conèixer als alumnes els equips cooperatius.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cada alumne rep una part d'una endevinalla, text o dita. 2. L'activitat consisteix a buscar per la classe els companys que tenen la part o parts que es necessiten per completar el text. 3. Seuen junts, parlen i es coneixen millor. 4. Finalment cada grup llegeix el seu text complet i es presenten.
<p>Les dues columnes (Entendre la importància del treball en equip)</p>	<p>Prendre decisions de forma consensuada. Evitar que un alumne o grup d'alumnes imposin la seva opinió per sobre la dels altres.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Es proposa un tema a tot el grup classe. 2. Es divideix l'espai de la pissarra en dues parts. En una s'escriuen els aspectes positius i a l'altra les conseqüències no desitjades. 3. A continuació es llegeix una proposta. D'aquesta tots els equips diuen els aspectes positius que hi troben i també les conseqüències no desitjades. I això amb totes les propostes que es vulguin (2, 3, 4...). 4. Finalment es demana a cada grup que analitzin tot el què s'ha escrit a cada columna i que valorin la proposta més adient.
<p>La bola de neu (Entendre la importància del treball en equip)</p>	<p>Per escollir un tema de debat per fomentar la participació de tots i l'argumentació de tots els alumnes.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cada alumne/a elabora un llistat amb tres temes que li agradaria treballar 2. Es posen per equips base i es va prenent nota de totes les aportacions amb una llista única. 3. Un cop recollides es posen en comú en gran grup. Es poden agrupar, classificar, categoritzar,... les diferents propostes perquè amb el llistat que en quedi escollirem el tema a debatre.
<p>L'equip d'en Manel</p>	<p>Per entendre la importància de treballar en equip.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lectura individual del cas de "L'equip d'en Manel". 2. Es posa en comú en gran grup: algú s'hi ha trobat? 3. En una plantilla ja elaborada (carpeta vermella sala mestres C6) cada alumne escriu sol a l'apartat Ales avantatges de treballar en equip.

		<p>4. A l'apartat B cadascú hi afegeix els aspectes nous que ha recollit en grup.</p> <p>5. A l'apartat C hi afegim les noves que han sortit del grup</p>
--	--	---

5.1. PLA DE GENERALITZACIÓ DE LES DINÀMIQUES

DINÀMIQUES DE GRUP									
TRIMESTRE	P3	P4	P5	1R	2N	3R	4T	5È	6È
REUNIÓ FAMÍLIES D'INICI DE CURS.	<p>Realitzar una dinàmica a les reunions d'inici de curs amb les famílies:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Carta als pares :el que més m'agrada de tu és...) -Dibuix compartit -Si fossis un animal series - Pàgines grogues de fills a pares o a l'inrevés. - Entrevista als pares -Qui és qui de la classe - Endevinar qui és el teu fill/a en una roda de respostes... 								
DINÀMIQUES CONEIXENÇA	-Llibre del protagonista -Pilota	-Els oficis de les famílies - Corona d'aniversari:	-Expliquem un conte amb les famílies.	- La maleta/caixa	- El món de colors. - La teranyina	-El blanc i la diana	- L'entrevista	-Trencaclosques amb endevinalles, versos i dites.	-Maleta de les cançons - L'acordió

	- Activitat de la família a l'aula.	paraules boniques.	-Pàgines grogues					- Presentem a un company/a	
DINÀMIQUES DE COHESIÓ	Les que convinguin segons les necessitats del grup.								
DINÀMIQUES PER ENTENDRE LA IMPORTÀNCIA DE L'APRENTATGE COOPERATIU	-Caminem com un cuc -Conte "neda que neda" https://www.youtube.com/watch?v=JLJAe2spxpK - Conte "Sopa de carbassa" - Conte "Els músics de Bremen"		-la bola de neu-Trencaclosques de dites, poemes... -Vídeos per posar en comú les avantatges del treball en equip. https://www.youtube.com/watch?v=qvF3jfSWq8A - Activitat 15 de segon del Bosc de Lem: caminem amb una pilota a la panxa.			-Les dues columnes- L'equip d'en Manel - Com solucionar aquest problema (carpesà C2 sala mestres)			
DINÀMIQUES DE RESOLUCIÓ DE CONFLICTES	Les que convinguin segons les necessitats del grup.								

6. ÀMBIT B: EL TREBALL EN EQUIP COM A RECURS. LES ESTRUCTURES.

6.1. LES ESTRUCTURES SIMPLES

Hi ha dos requisits perquè una activitat sigui cooperativa: ha d'haver-hi una interacció entre els components simultània i igualitària i ha existit el treball i la responsabilitat individual.

Podem trobar **les estructures simples** poden servir per diferents finalitats en qualsevol moment d'una unitat didàctica. Solen tenir la durada d'una sessió.

ESTRUCTURES SIMPLES	OBJECTIU	INSTRUCCIONS
Lectura compartida	-Assegurar la comprensió d'un text	<ol style="list-style-type: none"> 1. Un membre de l'equip llegeix el primer paràgraf. 2. El següent haurà d'explicar què ha entès i els altres dos confirmar, matisar o corregir el resum oral que acaba de fer el company/a. 3. Es continua la rotació.
1-2-4	-Resoldre problemes, qüestions, construir un resum de les idees principals d'un tema treballat... - Aprendre a consensuar amb els companys/es.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Davant d'un exercici es respon primer individualment. 2. Es fa un intercanvi de respostes en parelles i es consensua una resposta. 3. Es fa un intercanvi de respostes entre parelles i es consensua una resposta única de grup.
Parada tres minuts	-Plantejar qüestions o dubtes sobre un tema que s'està treballant. - Conèixer les idees prèvies dels	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mentre s'explica, quan el docent ho creu convenient, para 3 minuts i cada grup ha de pensar 3 preguntes/idees sobre el tema.

	alumnes.	2. Es fan les preguntes en veu alta i es responen o es posen en comú les idees.
Llapis al mig (Variacions: cola al mig, gomets al mig, tisoires al mig)	-Resoldre problemes, qüestions, construir un resum de les idees principals d'un tema treballat... - Aprendre a consensuar amb els companys/es.	1. Cadascú té el seu full de treball. 2. Cadascú haurà de llegir en veu alta un dels exercicis i entre tots/es parlar de solució. 3. Un cop tinguin acordada la solució, cadascú la resol de forma individual. 4. Mentre deliberen els llapis han d'estar al mig.
El nombre	- Responsabilitzar a tot l'equip sobre l'aprenentatge.	1. Es posa una tasca a tota la classe. 2. Cada equip ha de resoldre la tasca assegurant que tothom ho sap fer. 3. Cada membre de l'aula té assignat un nombre. 4. Un cop esgotat el temps de treball, el/la mestre/a treu un nombre a l'atzar i l'alumne que el té ha d'explicar la resolució. 5. Si ho sap resoldre, es felicita a tot l'equip de treball.
Foli giratori (Variacions: portàtil giratori, document compartit al Drive (colors diferents))	- Conèixer les idees prèvies dels alumnes. - Resoldre problemes, qüestions, construir un resum de les idees principals d'un tema treballat... - Recollir dubtes que sorgeixen davant un tema treballat.	1. Davant d'una tasca (escriure, per exemple), un membre de l'equip comença a fer-la i passa el document de forma giratòria, de tal forma que tothom acaba escrivint en el document. Tot l'equip és responsable de totes les parts.
Sac de dubtes	-Resoldre dubtes sobre un tema treballat.	1. Cadascú apunta un dubte sobre un tema treballat. 2. S'intenten resoldre en petit grup. 3. Si no es resol, el/la mestra o un altre grup ajuda a resoldre'l.
Paraules clau	-Construir frases que resumeixen les	1. El/la mestre/a escriu un grapat de paraules a la pissarra sobre

	idees principals d'un tema. - Conèixer idees prèvies sobre un tema a partir d'una paraula suggerida.	el tema que estan treballant. 2. Cada alumne/a ha d'escriure una frase amb elles. 3. Es llegeixen en veu alta i es complementen si s'escau.
--	---	---

6.2. LES ESTRUCTURES COMPLEXES

Les estructures complexes solen durar més d'una sessió.

ESTRUCTURES COMPLEXES	OBJECTIU	INSTRUCCIONS
Trencaclosques	<ul style="list-style-type: none"> - Responsabilitzar a tots els alumnes del seu treball. - Repartir la matèria a treballar entre els membres del grup. - Entendre que l'esforç de cada membre del grup és igual d'important per aconseguir l'objectiu final. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Partim dels equips base. 2. Fraccionem el material objecte d'estudi en tantes parts com membres té l'equip. 3. Cada membre prepara la seva part individualment. 4. S'agrupen els alumnes que tenen la mateixa informació per debatre i treballar junts (un de cada equip base). 5. Tornada a l'equip base : cada alumne explica al seu equip la informació que ha estat treballant. Tots hem d'entendre la informació de cada part. Necessitem a tots els membres de l'equip ja que tots tenen una part del trencaclosques. 6. El mestre/a pot preparar una activitat per comprovar si els alumnes han adquirit els coneixements proposats.
Grups d'investigació	<ul style="list-style-type: none"> - Responsabilitzar a tots els alumnes del seu treball. - Repartir la matèria a treballar entre els diferents grups. 	<p>Presentació dels temes a investigar per part del mestre/a Els alumnes s'agrupen segons els seus interessos o bé cada equip base escull un tema a investigar. Realització per equips de la investigació: dividir feines,</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Entendre que l'esforç de cada grup és igual d'important per aconseguir l'objectiu final. 	<p>organitzar un calendari de tasques, localitzar informació, informar als companys d'equip dels descobriments... Elaborar l'informe final que reculli la investigació. Presentació oral als altres equips. Autoavaluació del treball amb l'equip i coavaluació dels grups.</p>
--	--	--

6.3 PLA DE GENERALITZACIÓ DE LES ESTRUCTURES.

(Annex 1: cartells estructures)

ESTRUCTURES COOPERATIVES								
P3	P4	P5	1R	2N	3R	4T	5È	6È
<p>Realitzar una estructura a les reunions d'inici de curs amb les famílies:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1-2-4 amb dubtes de les reunions o davant una pregunta concreta. - Foli giratori: idees sobre algun aspecte, dubtes, inscriure's com a pare/mare voluntari - Parada 3 minuts: dubtes, reflexió sobre un tema (deures, lectura a casa...) 								

<p>ACTIVITATS EN PARELLES</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fer una sèrie (patrons). -Dibuix compartit. -Pintar o decorar. - Construcció. - Cola al mig (adaptació de "llapis al mig") 	<p>ACTIVITATS EN PARELLES</p> <p>2N TRIMESTRE:</p> <p>ESTRUCTURES SIMPLES EN EQUIPS COOPERATIUS</p> <ul style="list-style-type: none"> -Llapis al mig/cola al mig -Foli giratori -1,2,4 	<p>ESTRUCTURES SIMPLES EN EQUIPS COOPERATIUS</p> <ul style="list-style-type: none"> -Llapis al mig -Foli giratori -1,2,4 -Parada 3m <p>ESTRUCTURES COMPLEXES</p> <ul style="list-style-type: none"> -Grups d'investigadors -Trenca closques 	<p>ESTRUCTURES SIMPLES EN EQUIPS COOPERATIUS</p> <ul style="list-style-type: none"> -Llapis al mig -Foli giratori -1,2,4 -Parada 3m -Lectura compartida -El nombre -Paraules clau -Sac de dubtes <p>ESTRUCTURES COMPLEXES:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Grups d'investigadors -Trenca closques
--	--	---	---

6.4. ADAPTACIONS DE LES ESTRUCTURES ALS ALUMNES AMB BARRERES

Hem de tenir en compte que tots els alumnes accedeixin a poder treballar dins l'equip, a aprendre i tenir responsabilitats.

S'han de tenir molt presents els següents punts:

- Si tenen una responsabilitat participen molt més. Cercar quina poden assumir i que l'agafin com a compromís.
- Els objectius han d'estar adequats a les característiques de cada alumne que poden ser molt diversos.
- Els Rols i ordres molt clares no només per a ells sinó que també per a la resta de l'equip.
- L'avaluació: els nens escullen els objectius, si en aquests el nen/a NEE no pot assolir-los, en aquella sessió pot tenir un altre objectiu consensuat mestre i equip (els companys d'equip i ell mateix).

Una de les estructures que ens pot ajudar a reforçar la idea de que "tots som responsables del propi aprenentatge i del de la resta de l'equip" és la del **Número**. Abans de començar l'activitat el mestre explica que si treu un número a l'atzar de la llista, l'alumne que surti ha de ser capaç d'explicar-ho.

A continuació, especifiquem com es poden adaptar algunes estructures davant alumnes amb barreres.

<p>LECTURA COMPARTIDA</p> <p>-Lectura de contes. cada equip un conte o el mateix.</p> <p>-Lectura de notícies: projecte...</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Els nens i nenes s'acosten amb l'alumne que no llegeix o llegeix poc perquè pugui anar seguint allò que intenta llegir. - És més fàcil fer lectura compartida amb una taula i el conte només un perquè estiguin més al cas. - Un sol document i dividit per ells, textos més curts que normalment. Si cada nen té el seu text tendeixen a desconnectar més. - Està molt bé que cada equip pugui llegir un text diferent i després s'ho puguin explicar entre tots, és molt enriquidor també.
<p>LLAPIS AL MIG</p> <p>-Comprensió lectora: Li poden llegir la pregunta, donar opcions de resposta...</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Que tothom tingui els quatre papers ben repartits. Un llegeix la pregunta, el 2 proposa la resposta, el 3 corregeix o diu que hi està d'acord i el 4 diu ja ho podem escriure. Després agafen el llapis/cola/etc. i contesten.

<p>TRENCACLOSQUES</p> <p>-Dictat cooperatiu: cada alumne dicta una part del dictat i també és l'encarregat d'organitzar la correcció del seu tros. L'alumne amb dificultats pot tenir el text escrit i només omplir buits de paraules; o bé només escriure llista de paraules concretes (el company s'ha de responsabilitzar de marcar-li quines).</p> <p>- Grups d'experts de subtemes: dins un projecte, per exemple, dividir la matèria a aprendre. Els alumnes amb més dificultat treballen junts un document més senzill i els alumnes amb més comprensió poden tenir un repte més gros. Després tots han de tornar a l'equip base a traspasar la informació.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - És una estructura que va molt bé per a l'atenció a la diversitat ja que permet: <ul style="list-style-type: none"> - Donar text més complex o activitat més complexa a aquells alumnes que tenen més facilitat. - Permet que els alumnes amb més dificultats text o activitat més senzilla i amb més suport visual.
<p>FOLI GIRATORI</p> <p>-Recull de què hem après: després d'una sortida, un àudio, una activitat... Cada alumne pot aportar segons la seva capacitat però tots aporten alguna cosa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tothom ha d'aportar alguna idea: no cal que sigui escrita (es pot establir que el secretari l'ajudi a escriure o donar la possibilitat de dibuixar allò que vol aportar). - Es recomana que els alumnes amb més dificultat no siguin ni els primers ni els últims ja que necessiten model però opcions de resposta.
<p>GRUPS D'INVESTIGACIÓ</p> <p>Dins el treball per projectes es reparteix el material a investigar dins de cada grup.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Els alumnes amb més dificultats poden tenir una feina més senzilla i tinguin clar perquè la fan. - Pot anar bé tenir per escrit un calendari on hi hagi estipulada la tasca a presentar per cada membre i el termini. - Per acordar les tasques es pot haver fet prèviament amb foli giratori.
<p>TREBALL EN PARELLES</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Formar parelles cooperatives heterogènies per resoldre alguna activitat (anar-les canviant a cada activitat). - Aquest format pot ajudar a atendre grups multinivell quan la mestra està

	per una part del grup. - En el mateix full de l'activitat hi pot haver una icona, valoració..de com ha anat (contingut o cooperació en parella)

7. ÀMBIT C: EL TREBALL EN EQUIP COM A CONTINGUT

7.1 ACORDS D'ESCOLA

- Les taules estan agrupades a totes les aules en equips de 4 (adaptació de 3). Podem iniciar el curs amb els equips base però al llarg del curs aniran seient segons els canviem de lloc.
- Cada equip base ha de tenir el seu espai de referència per a treballar quan es realitzen activitats cooperatives.
- Els equips base només els canviarem un cop al febrer.
- Des del primer trimestre a partir de P5 es treballa amb el quadern d'equip.
- A P3 s'introdueix el treball en parelles.
- A P4 s'inicia el treball en equips a partir del segon trimestre es mantenen fins a final de curs.
- Els especialistes també duren a terme l'aprenentatge cooperatiu. S'aconsella mantenir els equips base de l'aula.
- Tots els alumnes han d'haver desenvolupat tots els càrrecs a cada equip.
- Els càrrecs i les normes d'aula per a treballar cooperativament s'acorden amb el grup-classe.
- L'Aprenentatge cooperatiu es pot aplicar a totes les àrees. Els projectes poden respectar els grups base però en podem fer un amb grups per afinitat.

7.2 AVALUACIÓ

Quan treballem cooperativament hi ha molts aspectes a avaluar.

El quadern d'equip ens permetrà l'autoregulació de l'equip. És una eina pautaada però també oberta que permet :

- l'autoavaluació personal del càrrec, dels compromisos personals, dels objectius personals.
- L'Autoavaluació com a equip: hem aconseguit els objectius proposats? Què he fet bé? Què podem millorar?
- La coavaluació dels companys

Per altra banda, com a escola, creiem que “el saber treballar en equip” és una competència bàsica per als nostres alumnes; una eina que necessitaran per el seu futur. És per això, que incloem en els nostres informes ‘avaluació d’aquest aspecte.

7.2.1. QUADERN D'EQUIP

Hi ha tres models de quadern d'equip: un pels petits, un pels mitjans i un pels grans ([Annex 2](#))

Nivell	Portada del quadern	Concreció i explicació dels càrrecs	Pla de l'equip. Què conté?	Model Valoració de sessions
Quadern petits	-Graella per escriure el nom dels membres de l'equip. -Espai per a dibuixar el logotip i escriure el nom de l'equip.	-Full amb les icones i l'explicació de les funcions de cada càrrec.	-Valoració de les normes. -Graella valoració noms i valoració personal. -Valoració dels càrrecs. -Valoració dels acords pactats.	-Què hem fet? -Com ha anat (enceclar cares) -Preguntes de reflexió que escriu la mestra
Quadern mitjans	-Nom de l'equip -Espai per dibuixar el logotip	-Full amb les icones i l'explicació de les funcions de cada càrrec.	- Acords per a treballar en equip -Valoració dels càrrecs -Concreció i valoració dels compromisos personals.	-Nom activitat -Objectius a aconseguir (fixats per mestre, classe o equip): valorem amb colors semàfor.. -Preguntes obertes “Reflexionem”
Quadern grans	-Nom de l'equip -Espai per dibuixar el	-Full amb les icones i l'explicació de les	- Acords per a treballar en equip	MODEL SENZILL -Nom activitat

	logotip	funcions de cada càrrec.	-Valoració dels càrrecs -Concreció i valoració dels compromisos personals.	-Objectius a aconseguir (fixats per mestre, classe o equip): valorem amb 1,2,3. -Preguntes obertes "Reflexionem" MODEL COMPLET Afegim la coavaluació de cada membre de l'equip al model senzill.
--	---------	--------------------------	---	---

7.2.2. INFORMES.

- **Els informes de P4 i P5 de final de curs** reflecteixen en una part del redactat com treballa l'alumne/a cooperativament.
- **Els informes de primària del 1r i el 3r trimestre** hi haurà un apartat a redactar referent a l'Aprenentatge cooperatiu: es responsabilitza del càrrec, sap arribar a consens, respecta les opinions, sap seguir una estructura proposada...
- **A l'informe d'autoavaluació de primària** del segon trimestre s'hi reflecteix la valoració de l'Aprenentatge cooperatiu.

8. REGISTRE DE DINÀMIQUES I ESTRUCTURES

(Annex 3 i 4)

Cada curs es crearà una carpeta al Drive compartit dels mestres per tal d'anar registrant les dinàmiques i estructures realitzades per cada mestre/a amb una petita valoració.

La comissió revisarà cap al mes de febrer aquest registre per tal de detectar els mestres que s'han llançat poc a realitzar-ne i poder-los assessorar o bé, detectar propostes que han funcionat i que es poden fer extensives a la resta del claustre.

9. L'APRENTATGE COOPERATIU ONLINE

La nostra experiència com a escola durant el confinament del curs 19-20 i també mitjançant l'intercanvi amb la xarxa d'escoles Khelidon i les jornades del juliol de 2020, ens han portat a comprovar que també es pot fer Aprenentatge cooperatiu online.

Hem volgut recollir algunes activitats que hem portat a terme i ens han funcionat i altres propostes que hem recollit de la nostra formació.

DINÀMIQUES		
ACTIVITAT	NIVELL	EXPLICACIÓ
POWER COMPARTIT	Infantil i CI amb ajuda Primària	Sobre qualsevol tema: després de veure un curtmetratge, de llegir un conte, davant la proposta d'explicar una experiència... Es crea un Power Point en el que cada alumne/a hi té una diapositiva per explicar la seva reflexió, explicar la seva experiència... També es pot utilitzar com a dinàmica de coneixença: cadascú explica el seu joc de taula preferit, una cançó que li agrada escoltar... Posteriorment, en una videotrucada de grup, es pot posar en comú.
DIARI COMPARTIT	Infantil (Padlet amb ajuda) Primària	En un document compartit o en un Padlet, els alumnes d'un grup poden anar compartint experiències. El tutor/a pot guiar la tasca del diari: una setmana tothom hi ha d'explicar una estona divertida, les seves rutines, les tasques que fa a casa...
QUI ÉS?	Primària	Fem un joc de fotos (part del cos de cada alumne/a), en la que cal endevinar DE QUI ÉS? cada imatge. A la videotrucada hi juguem i fem una dinàmica de cohesió i coneixença.
RECEPTARI CONJUNT	Primària	Compartim amb els companys tots els companys algun plat que hem cuinat durant aquest confinament. Es poden recollir totes les receptes en un document conjunt. Aquesta activitat pot servir per conèixer receptes de diferents països i

		aprofundir en la interculturalitat dels grup.
PLATAFORMA ART BELLPUIG https://artescolar.cat/bellpuig/	Tota l'escola	Des de l'Afa i en col.laboració amb el claustre de mestres, s'ha creat una plataforma per compartir les creacions artístiques en temps de confinament. Es poden visualitzar les creacions de tota l'escola o bé agrupades per nivells. Cada setmana dins els plans de treball hi ha una proposta artística per compartir.
US RECOMANO	Primària	En una videotrucada i prèviament preparat a casa, parlem del nostre llibre preferit i expliquem perquè el recomanem.
LA PILOTA	Infantil i Primària	Cada nen pot agafar una pilota que té a casa. Fariem la dinàmica de fer veure que ens l'anem passant i que tots haguéssim de parlar sobre alguna cosa: <ul style="list-style-type: none"> - Qué és el primer que faria si pogués sortir? - Quin és el meu joc preferit de casa? - Qué és el que trobo més a faltar

ESTRUCTURES		
ACTIVITAT	NIVELL	EXPLICACIÓ
EL CONTE GIRATORI	Infantil i CI amb ajuda Primària	Es comparteix un document amb tots els alumnes i cadascú és responsable d'escriure una part del conte continuant la història. A Infantil o primer es pot partir d'un conte ja existent i que la tasca dels alumnes sigui il.lustrar-lo (enganxat dibuix en un power). Posteriorment en una videotrucada grupal es llegirà el conte sencer o es projectarà per tal que tothom conegui el resultat final.
MICRÒFON GIRATORI	Cicle Mitjà i Superior	1. Mitjançant la plataforma del "Classroom" es comparteix el curtmetratge amb els alumnes amb 4 preguntes de reflexió individual.

		<p>2.Trobada meet per grups cooperatius. Seguint l'estructura del "micròfon giratori" amb cada pregunta: cada membre de l'equip comenta la seva reflexió. El secretari/ària de cada equip recull les respostes de tot l'equip i les escriu en un document compartit amb tot el grup classe.</p> <p>3.Videotrucada meet amb tot el grup. Els coordinadors/es de cada equip cooperatiu (estructura "micròfon giratori") fan de portantveus i comenten les reflexions recollides pels seu equip.</p>
LECTURA COMPARTIDA	Cicle Mitjà i Superior	<p>En una videotrucada per grups cooperatius es pot dur a terme l'estructura tal i com ho fem a l'aula i omplir el diari de sessions.</p> <p>Per tal d'agilitzar el temps de connexió es pot haver facilitat abans la lectura als alumnes perquè ja la coneixen.</p>
GRUPS D'INVESTIGACIÓ	Cicle Mitjà i Superior	<p>Des de casa quan fem escola ordinària o en temps de confinament es pot continuar treballant per projectes.</p> <p>És important crear un classroom, o almenys un enllaç meet diferent per a cada grup d'investigació.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diferents sessions Meet per equips cooperatius per a treballar avançant en el seu tema d'investigació - Sessió Meet de coavaluació i omplir l'avaluació en el quadern d'equip. - 1 sessió Meet per preparar la conferència per explicar què han après - 1 sessió Meet per a cada equip cooperatiu amb la presència de tot el grup per fer la conferència. - Coavaluació de la conferència.
PARAULES CLAU (exemple: Les Fraccions a 4t)	Cicle Mitjà i Superior	<p>Ens connectem per equips cooperatius. Cada alumne/a porta un objecte casolà que serveixi per explicar què són les fraccions. Mentre cada alumne/a fa la seva explicació, la resta fan llistat de paraules clau. A continuació fem llistat comú de paraules clau i, mitjançant aquestes, elaborem la definició de les fraccions de cada equip.</p> <p>En una altra connexió amb tot el grup classe, cada coordinador/a llegeix la definició elaborada pel seu equip i les posem en comú.</p> <p>Escollim la definició més idònia entre tots/es</p>

EINES DIGITALS		
ACTIVITAT	NIVELL	EXPLICACIÓ
CLASSROOM	Infantil i CI amb ajuda Primària	Cada grup classe té el seu classroom. Es pot també crear un classroom per a cada àrea. El Classroom té un enllaç permanent que ens permet connectar-nos sempre que calgui. Permet crear tasques personalitzades per a cada alumne i fer la devolució individualment també.
GOOGLE MEET BREAKOUT ROOMS Aplicació del meet per poder fer equips cooperatius	Primària (CM i CS)	Dividir alumnes amb grups reduïts, dins del meet. Poder supervisar els petits grups i així ajudar-los. És una extensió del google meet i cal instal·lar-la com a tal.
PADLET "Mur interactiu"	Infantil i CI amb ajuda Primària	P3/P4 En aquest mur interactiu les mestres penjen propostes setmanals. Es poden agrupar per setmanes o per temàtiques. Les famílies poden pujar fàcilment des del mòbil els escrits, fotos, àudios per tal de col.laborar amb la proposta. Aquest espai compartir permet que els alumnes es vegin uns als altres i també que les mestres hi pengin vídeos explicant contes... ALUMNES DE PRIMÀRIA Es pot crear un padlet per a una activitat concreta: tothom hi penja un vídeo recitant un poema, recomanant un llibre, explicant una notícia...

--	--	--

10. LA COMISSIÓ D'APRENTATGE COOPERATIU

El curs 13-14 es va crear a l'escola la Comissió d'Aprenentatge cooperatiu. En aquesta comissió hi ha un membre de l'equip directiu i, a poder ser, un mestre de cada cicle.

La comissió es reuneix aproximadament una hora tres migdies a la setmana.

Les seves principals funcions són:

- Acompanyar i formar als mestres nous al centre per tal d'introduir-los en l'Aprenentatge cooperatiu.
- Assessorar al claustre de l'escola en qualsevol dubte o dificultat que es puguin trobar treballant cooperativament.
- Coordinar les formacions, claustres pedagògics en relació a l'Aprenentatge cooperatiu.
- Analitzar el registre de dinàmiques i estructures realitzades per tal de detectar dificultats per intervenir i èxits per a compartir.
- Vetllar per a que es dugui a terme l'Aprenentatge cooperatiu com a línia d'escola.
- Dinamitzar la participació a Jornades i Simposiums.
- Transmetre al claustre el treball realitzat amb la xarxa Khelidon.

11. QUÈ HI HA D'HAVER A L'AULA

L'aprenentatge cooperatiu ha d'estar visible a l'aula. Els alumnes han de tenir un espai de referència a l'aula.

Aules d'infantil:

- Carpeta per a cada equip amb el seu quadern.
- les normes per a treballar cooperativament han d'estar penjades a l'aula.

- Les icones dels càrrecs poden estar enganxats a la taula (si seuen cooperativament) o visibles en algun espai a de l'aula.
- Deixar plasmat a l'aula el resultat d'alguna dinàmica si s'escau.

Aules de primària:

Es reservarà un espai de suro a l'aula com a referència de l'Aprenentatge cooperatiu. En aquest espai hi haurà:

- Les principals estructures simples i complexes que es fan servir per poder recordar el seu funcionament sempre que calgui.
- Els càrrecs acordats amb el grup classe especificant les seves funcions.
- Les normes per a treballar cooperativament acordades amb el grup.
- Cada equip tindrà la seva carpeta/calaixet
- Deixar plasmat a l'aula el resultat d'alguna dinàmica si s'escau.

12. FORMACIÓ I DIVULGACIÓ DE L'APRENTATGE COOPERATIU :

Des del curs 18-19 formem part de la “**Xarxa Khelidon**”: Xarxa de centres per a l'Aprenentatge Cooperatiu.

Aquesta xarxa vol posar en contacte als centres que treballen cooperativament i alhora validar i certificar a través de la **UVIC** la seva formació i experiència.

<http://cife-ei-caac.com/khelidon/>

Dues representants de l'escola, un docent membre de la comissió d'Aprenentatge Cooperatiu i un membre de l'equip directiu, són les coordinadores encarregades d'assistir un cop al mes, a les trobades periòdiques a la UVIC i transmetre al claustre les informacions i tasques realitzades.

Gran part d'aquest treball, és l'organització de les **Jornades** que es realitzen cada dos anys a Catalunya o dels **Simposiums** que es duen a terme, també cada dos anys, a nivell estatal.

Des del curs 17-18 també participem en un grup de treball “**Aprenentatge cooperatiu amb alumnes que troben barreres a l'aprenentatge i la participació**” per tal de reflexionar i incidir amb els nostres alumnes en l'aprenentatge i la participació en els equips cooperatius.

Farem èmfasi en preparar els equips amb les 4 estratègies i la coordinació amb els tutors:

- Preparar per a la participació
- Acompanyar a la participació
- Modelar l'ajuda
- Valorar l'ajuda

Aquestes trobades, es fan tant a nivell de Catalunya com amb escoles de la resta d'Espanya compartint experiències i analitzant-les per tal de millorar la nostra pràctica educativa.

Així, doncs som una escola oberta a seguir aprenent. Hem visitat escoles i ens han visitat a nosaltres amb l'objectiu d'aprendre uns dels altres i compartir la nostra experiència.

Un grup impulsor del claustre assisteix a les Jornades cooperatives que ens ajuden a seguir millorant i avançar com a escola.

“Només si treballem junts aprendrem a conviure junts”

Pere Pujolàs, coordinador del grup d'investigació sobre atenció a la diversitat (UVic)